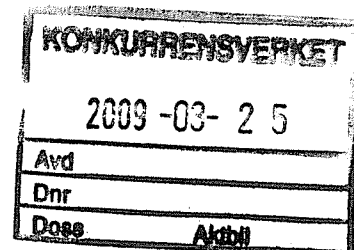

**LÄNSRÄTTEN I
SÖDERMANLANDS LÄN**

DOM
2009-03-24
Meddelad i
Nyköping

Mål nr
476-09
Enhet 1

Handläggare:
Jenny Rangstad Ekenbark

SÖKANDE

Nyköpings Hyrmaskiner Bo Zenk AB, 556212-0955
Box 530
611 10 Nyköping

MOTPART

Länsstyrelsen i Södermanlands län
611 86 Nyköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

Länsstyrelsen i Södermanlands län (länsstyrelsen) inbjöd genom förfrågningsunderlag den 18 november 2008 leverantörer att lämna anbud avseende arbetskläder för länsstyrelsens fältverksamhet (Dnr 100-16240-2008). Länsstyrelsen beslutade genom tilldelningsbeslut den 19 januari 2009 att anta anbud från Skene Järn AB (Skene Järn).

Nyköpings Hyresmaskiner Bo Zenk AB (Bo Zenk) ansökte hos länsrätten om överprövning av upphandlingen och yrkade att upphandlingen skulle göras om. Länsrätten biföll den 11 februari 2009 Bo Zenks ansökan på så sätt att länsrätten förordnade att länsstyrelsen fick avsluta upphandlingen först sedan Bo Zenks anbud prövats och utvärderats. Genom en ändring av tidigare meddelat tilldelningsbeslut beslutade länsstyrelsen den 11 februari 2009 att alltjämt anta anbud från Skene Järn.

Bo Zenk ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska göras om. Till stöd för överklagandet anförs bl.a. följande. En av orsakerna till begäran om överprövning är förfrågningsunderlagets brist på transparens. Det anges i förfrågningsunderlaget att länsstyrelsen ska anta det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt med hänsyn till varans kvalitet och utformning. Vid utformningen av anbudet har Bo Zenk

Dok.Id 66110

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 194 611 25 Nyköping	Folkungavägen 4	0155-20 04 50 E-post: lansrattenisodermanland@dom.se	0155-20 04 90	måndag – fredag 09:00 - 12:00 13:00 - 15:00

inte haft vetskap om hur länsstyrelsen skulle komma att utvärdera priset i förhållande till de övriga kriterierna utformning och kvalitet. Bo Zenk har offererat kläder från TAIGA som har mycket hög kvalitet och även längre livslängd än konkurrerande fabrikat men ett något högre pris. Bo Zenk kunde självfallet ha offererat billigare/enklare arbetskläder såvida länsstyrelsen hade angett någon form av prioritetsordning eller vikt på de tre utvärderingskriterierna. Det saknas helt utvärderingsmodell i förfrågningsunderlaget, vilket helt klart strider mot principen om transparens. Länsstyrelsen har i själva verket genomfört upphandlingen i enlighet med modellen om lägsta pris eftersom någon utvärdering av kriterierna kvalitet och utformning aldrig skett.

Länsstyrelsen motsätter sig Bo Zenks begäran om omprövning och anför i ett yttrande till länsrätten bl.a. följande. Bo Zenk har redan vid länsrättens tidigare omprövning (Länsrätten i Södermanlands läns dom i mål nr 278-09) yrkat att upphandlingen ska göras om med hänvisning till bl.a. att Bo Zenk vid utformningen av anbudet inte kunnat veta hur länsstyrelsen skulle utvärdera priset gentemot de övriga kriterierna. Länsrätten har i domskälen bl.a. redogjort för hur länsstyrelsens anbudsutvärdering skulle gå till. Därefter har länsrätten gjort bedömningen att länsstyrelsen brustit i upphandlingsförfarandet genom att utesluta Bo Zenk. Länsstyrelsen anser att länsrättsdomen klart anger att några andra brister i upphandlingsförfarandet inte konstaterats av länsrätten. Frågan om förfrågningsunderlagets överensstämmelse med kraven i LOU är därmed redan avgjord och kan inte prövas på nytt av länsrätten.

Bo Zenk har beretts tillfälle att yttra sig över länsstyrelsens skrivelse men har inte inkommit med något yttrande.

På yrkande av Bo Zenk förordnade länsrätten den 24 februari 2009 att länsstyrelsens upphandling inte får avslutas innan något annat har beslutats.

DOMSKÄL

Av 15 kap. 2 § framgår att vid offentlig upphandling enligt detta kapitel tillämpas även 1 kap., 2 kap., 5 kap., 11 kap. 6 §, 13 kap. och 16 kap. LOU.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 15 kap. 16 § LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har lägst pris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga skall göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket.

Av 12 kap. 1 § andra stycket LOU framgår följande. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

I 16 kap. 2 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma

att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

LOU ger inte närmare besked om hur ett förfrågningsunderlag ska vara utformat eller hur en utvärderingsmodell ska vara konstruerad utöver vad som kan sägas komma till uttryck i den allmänna bestämmelsen i 1 kap. 9 § LOU (jfr Regeringsrättens avgörande RÅ 2002 ref. 50). I förhållande till den huvudregel om affärsmässighet som angavs i 1992 års LOU (1 kap. 4 §) innehåller den nu aktuella paragrafen inte begreppet affärsmässighet. Det framgår av förarbetena till lagen (prop. 2006/07:128 s. 155-156) att avsikten är att den nu aktuella lydelsen inte ska medföra någon ändring av rättsläget vad gäller de principer som ska iakttas vid upphandling trots att begreppet affärsmässighet är utmönstrat. Principerna för upphandlingsförfarandet ska iakttas i alla faser av upphandlingsförfarandet. Vid bedömningen av anbudsgivarna och anbudena förutsätter kravet på jämlikhet att de uppställda kraven gäller samtliga anbudsgivare på samma sätt.

Av länsstyrelsens förfrågningsunderlag daterat den 18 november 2008 framgår bl.a. följande:

Anbudet skall innehålla följande uppgifter:

Anbudsgivaren skall till anbudet bifoga uppgifter/handlingar. Samtliga uppgifter skall vara numrerade enligt nedanstående förteckning.

Uppgifter om anbudsgivaren enligt ovan 1.1 – 1.14

Uppgifter om tjänsten/varan enligt ovan 3.1 – 3.7

Undertecknat avtalsförslag enligt bilaga.

Om dessa uppgifter inte finns med kommer anbudet att förkastas.

Prövningen av anbudena kommer att genomföras i tre steg:

1. Anbudet skall ha inkommit inom rätt tid
2. Prövning av kraven på anbudsgivaren
3. Avtalsförslaget skall vara undertecknat
4. Prövning av kraven på varan/tjänsten
5. Anbudsutvärdering

Anbudsutvärdering

Länsstyrelsen kommer att anta det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt med hänsyn till bedömning av varans kvalitet och utformning. Det innebär att efter det att anbudsgivaren klarat kraven på leverantören, varan och undertecknat förslag på avtal kommer länsstyrelsen infordra en uppsättning av samtliga plagg från de tre till fem anbudsgivare som har lägst totalpris för en slutlig bedömning av varans utformning/kvalitet.

Av länsstyrelsens tilldelningsbeslut daterat den 11 februari 2009 framgår

bl.a. följande:

1. Krav på leverantören

Skene Järn och Bo Zenk har klarat samtliga skall-krav på leverantören.

För Arbetskydd Express i Helsingborg har inte skall-kraven avseende underleverantörers miljö- och personalpolicy redovisats. Dessutom har inte Arbetskydd Express i Helsingborgs innehav av miljö- och personalpolicy redovisats.

2. Undertecknad avtalsförslag

Alla tre anbudsgivare har klarat detta krav.

Skene Järn och Bo Zenk har klarat samtliga skall-krav på leverantören och kommer att prövas för skall-kraven på varan.

3. Krav på varan

Skene Järn och Bo Zenk har klarat samtliga skall-krav på varan.

4. Totalpris

Skene Järn: 2 731 kr exkl. märkning med Länsstyrelsen Södermanland.

Skene Järn: 2 770 kr inkl. märkning med Länsstyrelsen Södermanland.

Hyresmaskiner Bo Zenk 2 920 kr inkl. märkning med Länsstyrelsen Södermanland.

Länsstyrelsen finner att Skene Järn är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Länsstyrelsen beslutar att anta Skene Järns anbud.

Länsrätten gör följande bedömning.

Länsrättens tidigare överprövning av den aktuella upphandlingen i mål nr 278-09 avsåg kvalificeringsfasen och frågan om Bo Zenks anbud skulle prövas och utvärderas. Det är nu fråga om överprövning av upphandlingens anbudsutvärdering, varför länsstyrelsen inte kan anses ha fog för sin invändning om att Bo Zenks ansökan omfattas av länsrättens tidigare avgörande.

Bo Zenk har gjort gällande att länsstyrelsen genomfört upphandlingen i enlighet med modellen om lägsta pris, istället för att anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, eftersom någon utvärdering av kriterierna kvalitet och utformning aldrig skett.

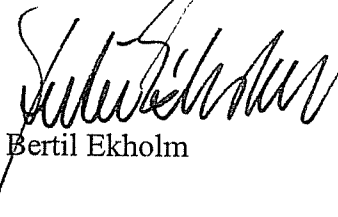
Det anges i förfrågningsunderlaget att länsstyrelsen skulle komma att anta det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt med hänsyn till en bedömning av varans kvalitet och utformning. Vidare framgår av förfrågningsunderlaget att länsstyrelsen, efter det att anbudsgivaren klarat kraven på leverantören, varan och undertecknat förslag på avtal, skulle infordra en uppsättning av samtliga plagg från de tre till fem anbudsgivare som har lägst totalpris för en slutlig bedömning av varans utformning/kvalitet. Av tilldelningsbeslutet kan utläsas att länsstyrelsen först bedömt att Skene Järn och Bo Zenk som enda anbudsgivare uppfyllt samtliga skall-krav. Därefter har länsstyrelsen under rubriken "totalpris" (där det kan utläsas att Skene Järn avgett lägst totalpris) slutligen funnit att Skene Järn lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Mot bakgrund av det beskrivna förfarandet finner länsrätten att länsstyrelsen inte genomfört utvärderingen av anbuderna på det sätt som angavs i förfrågningsunderlaget. Länsstyrelsen har genom sitt förfarande brutit mot principen om öppenhet i 1 kap. 9 § LOU. Länsrätten finner därför att utvärderingen ska göras om.

DOMSLUT

Länsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen först får avslutas sedan utvärderingen gjorts om i enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget.

Länsrätten förordnar att det interimistiska beslutet den 24 februari 2009 ska gälla till dess domen vinner laga kraft.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Bertil Ekholm

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.